

Denken om te dienen

Fata academica 2023-2024

De TUA verandert: van buiten en van binnen. Wie binnenkomt door de zij-ingang ziet heel wat anders dan een half jaar geleden. Eenmaal binnen is te zien hoeveel werk er de afgelopen maanden verzet is om de TUA te verbouwen. De beheerder heeft een eigen ruimte gekregen bij de ingang, de studiezaal is aanzienlijk groter geworden, er is een aparte opslagruimte gekomen voor bibliotheekboeken en tijdschriften, er zijn een aantal werkkamers bij gekomen, de senaatskamer is verplaatst, er is nu een lift naar de kelderruimten en de grote collegezaal en de boekenvereniging heeft een eigen ruimte gekregen. Deze maand hopen we tot een afronding van de verbouwing te komen. Alles was niet mogelijk geweest zonder alle hulp en giften die we mochten ontvangen.

Er zijn ook veranderingen die je niet meteen ziet als je rondkijkt in ons mooie gebouw. Zo hebben bijvoorbeeld de eerste 4 studenten van de deeltijdmaster Herbronning Gereformeerde Theologie hun studie afgerond. Zij hopen vanavond hun bul uitgereikt te krijgen. Deze opleiding zelf heeft een 'aanbouw' gekregen in de vorm van een nieuwe keuzemodule met de naam Theologie en Muziek. Dit hangt samen met de komst van prof. dr. A.A. Clement, die op 30 november zijn inaugurele rede als 'persoonlijk hoogleraar' hield met als thema 'Bach en zijn Bijbel. Theologie en muziek in leven en werk van een gelovig genie'.

Personeel

Er vonden behalve deze wijziging nog heel wat meer personele wijzigingen plaats:

- 1 september 2022 werd *C.J. Stouten* aangesteld voor 0,4 fte als medewerker RESILIENCE / administratief medewerker.
- Op 1 februari 2023 ging het emeritaat in van *prof. dr. H.G.L. Peels*. Als opvolger is door de synode benoemd als universitair hoofddocent Oude Testament *dr. A. Versluis*, wiens benoeming per 1 november 2022 in is gegaan. Vrijdag 27 januari 2023 gaf prof. dr. H.G.L. Peels in een goed gevulde Grote Kerk te Apeldoorn zijn afscheidscollege. De titel hiervan was: ' "Dan raak ik diep bewogen..." Onze beelden van God en het Godsbeeld van Jeremia'. Prof. Peels kreeg tijdens deze plechtigheid de versierselen uitgereikt van officier in de Orde van Oranje-Nassau.
- 1 januari 2023 is *dr. J.W.G. Meissner* begonnen als geassocieerd onderzoeker (onbezoldigd) praktische theologie. Hij doet onderzoek naar de verhouding van pastoraat en psychiatrie.
- Per 1 januari 2023 is de aanstelling van *dr. P.L. Rouwendal* uitgebreid met 0,5 fte als UHD in het kader van onderzoek.
- De aanstelling van *dr. J. van der Knijff* werd per 1 februari 2023 uitgebreid tot 0,5 fte zodat ook hij meer ruimte heeft voor onderzoek.
- 1 maart 2023 is *dr. I. Clary* aangesteld als geassocieerd onderzoeker (onbezoldigd) voor het vakgebied kerkgeschiedenis. Hij doet onderzoek naar de theologie van John Gill (1697-1711), een Engelse 'reformed baptist' als verdediger van het calvinisme, schrijver van een commentaar op zowel het Oude als het Nieuwe Testament.
- Per 1 april 2023 is de aanstelling van *dr. C.C. den Hertog* uitgebreid naar een fulltime aanstelling als docent/onderzoeker systematische theologie/ethiek van maatschappelijke en culturele vraagstukken.

- Per 1 april startten de nieuwe beleidsmedewerker onderwijs: *mw. dr. J.A. Iestra* en de beleidsmedewerker onderzoek *dhr. J.A. Karels MA*. Beiden met een aanstelling van 0,5 fte.
- Per 1 april heeft *drs. A.A.F. van de Weg* naast het predikantschap in de HHK ruimte gekregen om een halve dag te werken aan zijn promotieonderzoek. Hij onderzoekt, met het oog op het preekvoorbereidingsproces, 'het homiletisch potentieel van een geestelijk-sensitieve lezing van de Schrift voor de klassiek-gereformeerde homiletiek'.
- Per 1 april heeft *dr. P.D. Baarda* een aanstelling van 0,2 fte ten behoeve van een gezamenlijk onderzoek vanuit Driestar educatief en de TUA in het kader van de leerstoel van prof. dr. A. de Muynck. Zij zal samen met dr. E.A. Meijer-Kater een bijdrage leveren aan het onderzoek naar de relatie van godsdienstige overtuigingen en de beroepsuitoefening van leraren.
- Per 1 april is *F.N. de With MA* aangesteld als promovendus bij prof. dr. M.J. Kater en prof. dr. A. de Muynck (0,6 fte). Haar onderzoek gaat over 'Leren lezen. De vorming van de hermeneutische competentie van jongeren met betrekking tot de Bijbel'.
- Dr. G.A. van den Brink heeft een aanstelling gekregen van 0,4 fte als UHD met het oog op onderzoek.
- Na een periode van bijna 25 jaar aan de TUA ging *drs. A. Heystek*, docent psychologie, aan het eind van het studiejaar met pensioen.
- Per 1 september 2023 is *dr. P. Veerman* aangesteld als onderzoeker en docent praktische theologie (0,4 fte). Zijn onderzoek zal met name homiletisch van aard zijn.
- Per 1 september 2023 is de aanstelling van *dr. H. de Waard* omgezet van docent Hebreeuws en Aramees naar docent Oude Testament. Als docent Hebreeuws en Aramees start *mw. D.A.M. Sonnevelt MA*.

Studenten

Al dat personeel hadden we niet nodig als er geen studenten waren.

- Er vonden 10 promoties plaats in het achterliggende studiejaar. In het bijzonder wil ik de aandacht vestigen op de promotie die op 12 april plaatsvond, namelijk die van dr. A. van den Os, docent Nieuwe Testament aan deze universiteit. Hij deed onderzoek naar de wraak van God in het Nieuwe Testament. Verder werden er 11 bachelordiploma's uitgereikt en 5 diploma's van de driejarige master theologie. Tevens studeerde de eerste lichting van 4 studenten af in de deeltijdmaster Herbronning Gereformeerde Theologie. Door het curatorium werd preekconsent verleend aan 2 studenten en werden 2 andere studenten beroepbaar gesteld. Tijdens de admittie-examens werden 3 studenten toegelaten tot de studie voor het ambt van predikant in de CGK.
- Voor het nieuwe studiejaar 2023-2024 hebben zich 19 nieuwe voltijdstudenten ingeschreven in de bachelor en 7 in de driejarige master. Voor de 60 EC-master Herbronning Gereformeerde Theologie hebben zich 17 nieuwe studenten aangemeld. Tevens hebben zich 7 nieuwe contractanten aangemeld en 12 studenten die in het kader van een tweede inschrijving deelnemen aan (onderdelen van) de bachelor of master theologie.
- Het totaal aantal studenten is daarmee 181, van wie 107 als voltijd- of deeltijdstudent en 74 als contractant of tweede inschrijver. Naast hen zijn er 66 promovendi, van wie 35 uit het buitenland. Tellen we alles bij elkaar op dan gaat het per 1 september 2023 om een totaal van 247 mensen die aan de TUA studeren of begeleid worden bij een promotieonderzoek.

Oordeel over de TUA

Onze studenten oordelen al jaren zeer positief over hun studie. Dit blijkt behalve uit interne evaluaties ook uit publicaties van Elsevier, de Keuzegids Universiteiten en de Nationale Studenten Enquête. Zo

deelde *Elsevier* in oktober een gouden medaille uit aan de TUA-bachelor en stond deze bachelor in november bovenaan in de ranglijst theologie en religiewetenschappen van de *Keuzegids Universiteiten 2023*, waarmee de bachelor Theologie voor het 11^e jaar op rij de kwalificatie 'topopleiding' kreeg. In juni bleek met de uitslag van de *Nationale Studenten Enquête* opnieuw dat de studenten van onze opleidingen zeer tevreden zijn over hun studie.

We zijn dankbaar voor deze goede beoordelingen, maar het is voor ons zeker geen reden om achterover te leunen. We blijven ons volop inspannen voor de verbetering van het onderwijs. Zo doen we op dit moment mee met de pilot 'een slimmer collegejaar' van het Ministerie van OCW, waarbij het gaat om een inhoudelijke en organisatorische verbeterslag van het curriculum.

Studiedagen en andere bijeenkomsten

Er werden in het achterliggend academisch jaar verschillende studiedagen, symposia, etc. gehouden.

Enkele wil ik hier noemen:

- Op 30 september werd in samenwerking met Evangelistek, Driestar hogeschool en de Bond van Hervormde Zondagsscholen in Gouda het symposium 'Kind en geloof' gehouden. Thema was 'Als ze maar gelukkig zijn?! – Hoopvol opvoeden in een seculiere samenleving'.
- Op 11 oktober organiseerden TUA en RMU samen het symposium 'Spanningsvelden rond werk in de kerk – Wie draagt de verantwoordelijkheid?'.
- Van 14–18 november werd voor de vierde achtereenvolgende keer de Week van de Vroege Kerk gehouden over 'Christus als de Goede Herder in de exegese van de Vroege Kerk'. Op het programma stonden lezingen en colleges over o.a. Augustinus en Ambrosius.
- Op 17 november startte een serie van vier lezingen rondom het thema 'Help, mijn geloof loopt vast!', georganiseerd in samenwerking met de werkgroep Geloof het zelf! De lezingen werden gehouden in verschillende kerken op de Veluwe en werden goed bezocht.
- 7 oktober en 18 november werd een tweedaagse cursus 'Krachtig kerkelijk onderwijs' gehouden, bedoeld voor allen die onderwijs geven in de kerk, bijvoorbeeld in het kader van catechese of het leiden van Bijbelstudies.
- Op 2 en 3 februari werden de jaarlijkse integratiecolleges gehouden met als thema 'Wie ben ik eigenlijk? Menszijn voor Gods aangezicht'.
- 24 maart was het congres 'Misbruik en wangedrag', georganiseerd samen met het Kenniscentrum Kerkrecht.
- Op 20 en 21 april waren docenten en studenten bijeen in Leuven tijdens de themadagen rondom het thema 'Theologie en topologie – over de theologische betekenis van plaats, van de coördinaten van ons bestaan.'
- Van 10-17 juni was een groep studenten onder leiding van dr. J. van 't Spijker in Londen voor de Summer University 'Introduction to integral mission in the intercultural, interreligious, post-Christian city of London'.
- Van 22-28 juni werd in Apeldoorn de jaarlijkse Graduate Week gehouden, waarbij onze promovendi een programma volgden met o.a. workshops, cursussen en lezingen die hen helpen bij hun promotietraject. Deze week is ook bedoeld als stimulans voor het werk aan het proefschrift.

Internationale samenwerking

- De TUA heeft wereldwijd samenwerkingsverbanden met een groot aantal universiteiten en seminaries. Deze samenwerking komt bijv. tot uiting in het wederzijds verzorgen van gastcolleges of het samen organiseren van symposia. In het achterliggende collegejaar zijn er enkele nieuwe

samenwerkingsovereenkomsten getekend, namelijk met FSCIRE (Bologna), NLA Noorwegen en All Nations Londen.

- Op het gebied van onderzoek is de TUA een van de twaalf universiteiten in de Europese onderzoeksinfrastructuur RESILIENCE dat het onderzoek van theologie en religie beoogt te versterken en te stimuleren. Dit langdurige project, dat o.a. door de EU wordt gefinancierd, heeft inmiddels de voorbereidingsfase bereikt en sinds kort is het voor internationale wetenschappers mogelijk via een Transnational Access-scholarship als gast onderzoek te doen aan de TUA. In het kader van RESILIENCE staat er D.V. nog heel wat te gebeuren komende jaren en zelfs decennia. Deelname aan RESILIENCE draagt bij aan internationale bekendheid en contacten.

Nationale samenwerking

In Nederland vindt samenwerking plaats tussen de kleine levensbeschouwelijke universiteiten die verbonden zijn in een Netwerk Levensbeschouwelijke Universiteiten. Regelmatig is er overleg tussen de besturen en ook de studieadviseurs, beleidsmedewerkers en anderen weten elkaar te vinden. Verder zijn er in het afgelopen jaar enkele gesprekken gevoerd met de CHE. Naast de samenwerking op het terrein van de 1^e graads godsdienstlerarenopleiding wordt gezocht naar andere vormen van samenwerking.

Met de Driestar educatief is er al vele jaren een goed contact, dat vooral tot uitdrukking komt in het onderzoek van prof. De Muynck.

Jubilea

Op 4 september 2022 was het 25 jaar geleden dat onze emeritus-hoogleraar prof. dr. T.M. Hofman inaugureerde als hoogleraar Nieuwe Testament.

Slotwoord

Terugkijkend hebben we veel om onze God dankbaar voor te zijn ontvangen. Dank voor alle inzet van docenten en gastdocenten die ervoor gezorgd hebben dat het studieprogramma kon worden afgewerkt in de achterliggende tijd. Zij zouden dat nooit gered hebben zonder de voortdurende ondersteuning van alle OOP'ers. Die uitdrukking is werkelijk ter zake: onderwijs ondersteunend personeel. Zonder hen zakt het hele gebeuren als een kaartenhuis in elkaar.

Vooruitkijkend hebben we veel om op te hopen en met verwachting weer verder te gaan met ons werk dit collegejaar. Die verwachting is niet op het verleden gebaseerd ('resultaten uit het verleden bieden geen garantie voor de toekomst'), maar op God die de toekomst in handen heeft en houdt. Deze ontvangende houding - de toekomst van de TUA is niet maakbaar – relateert én intensificeert ons werk als onderwijsondersteunend personeel, als docenten en hoogleraren in ons onderzoek en onderwijs en als curatorium en als bestuur en RvT.

Ons huismerk

Wat is ons huismerk? Waaraan is de TUA herkenbaar? Daarbij denk ik niet aan het logo met de bijbehorende slogan 'Denken om te dienen'. We hebben een missie waarin we duidelijk maken dat we *gereformeerde* theologie willen beoefenen aan onze instelling. Ons huismerk is 'gereformeerd'. Daarmee brengen we tot uitdrukking dat we een sterke verbondenheid kennen met de theologie van de Reformatie. Daaruit volgt dat we willen putten uit de Bron, de Schrift is dé schat in huis. Het betekent ook dat we er nog altijd van overtuigd zijn dat de gemeenschap met Christus het kloppend hart is van

een gezonde gereformeerde theologiebeoefening. Bovendien is gereformeerd ook katholiek en we doen daarom theologisch onderzoek in verbondenheid met de kerk van alle eeuwen. Gereformeerde theologie is ook bij-de-tijd of ze is niet gereformeerd meer.

Ons huiswerk

Er is altijd veel werk te doen in huis, huiswerk. Ook aan het gerenoveerde – ofwel zo u wilt: gereformeerde – pand aan het Wilhelminapark. We kunnen alleen maar ons huiswerk met ere in de etalage leggen wanneer we blijven re-formeren, her-vormen en zo gestalte geven aan het ‘luisteren en leren’ dat eigen is aan het *reformata semper reformanda*.

Huiswerk genoeg in de agenda van onze TUA. De onderzoeksvisitatie 2024, de onderzoeksplannen 2024-2030, de voortdurende bezinning op het gebruik van methoden van wetenschappelijk verantwoord onderzoek, het blijven werken aan de TUA als leergemeenschap waar academische vorming centraal in staat. Dát is ook wat we met ons onderwijs beogen. Het gaat in de eerste plaats niet om informatie die leidt tot een product, maar om transformatie gedurende het proces. Academische onderwijs is een praktijk.

Onze Hulp in huis

‘Onze hulp is in de Naam van de HEERE, die hemel en aarde geschapen heeft’. Geen hulp die we nodig hebben om onze plannen nog wat te steunen en mee te helpen, maar de dragende Hulp. De Hulp zonder wie er niets van terecht komt. God is immers de hulp voor zijn volk op een wijze waarop alles afhankelijk is van wat Hij geeft. Zo alleen kunnen we ons *Eben-Haëzer* uitspreken en met vertrouwen de toekomst tegemoet zien. *Fata academica* zijn geen lot, maar liggen in de handen van onze God. Zo de handen uit de mouwen in dit nieuwe academisch jaar.